

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ФСЕС ЗА 2016 г.

С изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ. бр. 56 в сила от 24.07.2015 г.) е създаден Фонд "Сигурност на електроенергийната система". Редът и начина за управление на Фонда са регламентирани с чл. 36в, 36г, 36д и 36е от ЗЕ.

Основната задача поставена на ФСЕС е управлението на средствата за покриване на разходите, извършени от обществения доставчик, произтичащи от задълженията му по чл. 93а, определени с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране, включително за минали регулаторни периоди.

В изпълнение на чл. 36ж от ЗЕ с ПМС № 346 от 7 декември 2015 г. е приета Наредба за реда и начина за набирането, разходването, отчитането и контрола на средствата на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

Със заповед № Е-РД-16-631 от 08.12.2015 г. Министърът на енергетиката определи петчленния състав на Управителния съвет на ФСЕС, както следва: председател – определен от министъра на енергетиката; един член – определен от Министъра на финансите; един член – определен от Министъра на околната среда и водите и двама членове – определени от производителите на електрическа енергия.

УС проведе първото си заседание на 14.12.2015 г. През 2016 г. за изпълнение на вменените му функции Управителният съвет на фонда проведе 16 заседания.

Във връзка с изпълнение на Наредбата за реда и начина за набирането, разходването, отчитането и контрола на средствата на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ и за правилното администриране средства на Фонда УС организира:

- изготвянето и поддържането на публичен регистър на всички производители и търговци на електроенергия;
- изработването на специализиран софтуер, целящ пълно обхващане на информация за дължими вноски от задължените лица и осъществяване на контрол на постъпилите средства;
- изграждане, развитие и поддържане на административно-оперативна структура на фонда;
- разглеждане, одобряване и превеждане на средства за покриване на разходите, извършени от обществения доставчик, произтичащи от задълженията му по чл. 93а, определени с решение на КЕВР, включително за минали регулаторни периоди.

Съгласно чл. 36е от ЗЕ и настъпилите изменения и допълнения в него през 2016 г. набраните приходи във Фонда са от:

1. ежемесечни вноски на производителите на електрическа енергия от приходите от продадената електрическа енергия;
2. ежемесечни вноски на търговците, които внасят електрическа енергия, от приходите от внесена и продадена на пазара в страната електрическа енергия;
3. ежемесечни вноски от оператора на електропреносната мрежа от приходите за достъп и пренос на електрическа енергия;
4. ежемесечни вноски от оператори на газопреносни мрежи от приходи от достъп и пренос на природен газ;

5. ежемесечни вноски от оператори на съоръжения за съхраняване на природен газ от приходи от достъп и съхранение на природен газ;
6. приходи от продажба на квоти за емисии на парникови газове.

В изпълнение на чл. 36д от ЗЕ набраните през 2016 г. средства са разходвани за плащания за покриване на разходи, извършени от НЕК ЕАД – Обществен доставчик /ОД/, произтичащи от задължението му по чл. 93а от Закона за енергетиката, и за издръжка на Фонда.

Задълженията на обществения доставчик са определени нормативно (Закона за енергетиката и подзаконовите актове по прилагането му) и с издадената от регулаторния орган лицензия № Л-147-13/17.12.2004 г. Дейността на обществения доставчик е изцяло обхваната от нормативната регулация и определяните от КЕВР ценови и регулаторни условия.

Съгласно чл. 18 от Наредба за реда и начина за набирането, разходването, отчитането и контрола на средствата на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, разходите на обществения доставчик, които следва да бъдат покрити със средства от Фонда, включително за минали регулаторни периоди, се определят съобразно решенията на КЕВР за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ за съответния регулаторен период.

На база ценови решения на КЕВР с номера Ц-27 от 31.07.2015 г. и Ц-19 от 30.06.2016 г. със средства от фонда се покриват следните разходи на обществения доставчик:

- Компенсация на разходи на ОД от Методиката за ЗЕ за периода 01.07.2012 - 31.07.2013 г.;
- Компенсация на обществения доставчик за предвидените в Наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници отстъпки от компонентата за зелена енергия;
- компенсация на обществения доставчик за дължимата от производителите със сключени ДДИЕ вноска по чл. 36е от ЗЕ;
- разходи за компенсиране на разликата между цените, които общественият доставчик ще заплаща по ДДИЕ до влизане в сила на предвиденото със споразуменията от 08.04.2015 г. изменение на цените за разполагаемост. Споразумението влиза в сила на 27.04.2016 г.;
- средства от Фонда за намаляване на цената за задължения към обществото.

Вследствие на взетите решения от УС и на извършената оперативна дейност от администрацията ФСЕС реализира през 2016 г. следните приходи и разходи:

1. Приходи

За 2016 г. във Фонда са постъпили средства, както следва:

Приходи от ПУДООС към МОСВ от продажбата на квоти по чл. 57, ал. 1 от ЗОИК в размер на **140 740 478 лв.**

Приходи от 5%-ни вноски от Задължените лица съгласно чл. 36е от ЗЕ в размер на **215 164 075 лв.**

Общо приходи на Фонда за 2016 г. – 355 904 553 лв.

2. Разходи

За 2016 г. са извършени разходи, както следва:

Извършени разходи за издръжка на фонда – **105 900 лв.**

Капиталови разходи – **25 974 лв.**

Покрити разходи по искания на НЕК ЕАД – Обществен доставчик – **290 713 417 лв., разпределени както следва:**

- 79 500 000лв. разходи за минали регулаторни периоди;
- 27 806 368,45лв. компенсация на обществения доставчик за предвидените в Наредбата за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници отстъпки от компонентата за зелена енергия;
- 39 054 000.27лв. компенсация на обществения доставчик за дължимата от производителите със сключени ДДИЕ вноска по чл.36е от ЗЕ;
- 32 832 030.35лв. - Разходи за компенсиране на разликата между цените, които общественият доставчик ще заплаща по ДДИЕ, до влизане в сила на предвиденото със споразуменията от 08.04.2015 г. изменение на цените за разполагаемост.
- 111 521 017.93лв. средства от фонда за намаляване на цената за задължения към обществото;

Общо покрити разходи за НЕК ЕАД – Обществен доставчик - 290 713 417 лв.

Общо извършени разходи на Фонда за 2016 г. – 290 845 291 лв.

През 2016 г. всички постъпили искания от НЕК ЕАД са разгледани и одобрени от УС на ФСЕС и сумите по тях са преведени по сметките на Обществения доставчик.

В изпълнение на указания, дадени с ДДС № 09/23.12.2016 г. на Дирекция “Държавно съкровище” на Министерство на финансите, е изготвен и представен годишен финансов отчет на ФСЕС.

С вх. № 70-00-11/24.02.2017 г. ГФО на фонда е представен в Сметна палата.

Приложения:

1. Баланс на ФСЕС към 31.12.2016 г. в хил. лв.
2. Отчет за приходите и разходите на ФСЕС към 31.12.2016г. в хил. лв.
3. Обяснителна записка към ГФО на ФСЕС.
4. Отчет за касовото изпълнение на бюджета на ФСЕС към 31.12.2016г.

Оперативната дейност на ФСЕС за 2016 г.

Промените в ЗЕ, регламентиращи създаването на ФСЕС, влязоха в сила от 24.07.2015 г., а фактическото създаване на Фонда и на неговата административна структура се осъществи в началото на 2016 г. Задължението на всички задължени по чл. 36е лица да подават информация и да внасят 5% вноска възниква от 24.07.2015 г.

През времевия интервал от влизането в сила на промените в Закона за енергетиката, с който е създаден ФСЕС, до започване реално на неговата дейност на 14.12.2015 г. съгласно приетата с ПМС № 346 от 07.12.2015 г. Наредба за реда и начина за набирането, разходването, отчитането и контрола на средствата на Фонд „Сигурност на

електросенергийната система“ и нейното влизане в сила на 15.12.2015 г., задължените лица са подавали информация съгласно Закона за енергетиката в Министерство на енергетиката, като за периода август 2015 г. – февруари 2016 г. са събрани над 10 000 отчета от задължени лица, получени по имейл в Министерството на енергетиката.

На заседание на Управителния съвет от 07.01.2016 г. в изпълнение на чл. 5, т. 8 и т. 9 от Правилник за работа на Управителния съвет на ФСЕС се прие решение, с което се одобри формата и начина за подаване на информация от задължените лица, която се публикува на интернет страницата на Министерство на енергетиката.

На 27.01.2016 г. УС на фонда във връзка с изискванията на чл. 5, ал. 1, т. 4 от Правилник за работа на Управителния съвет на ФСЕС, одобри предложения проект на бюджет на Фонда за 2016 г., който беше предоставен за одобрение на Министерство на финансите чрез Министерство на енергетиката в срок и по ред, определени с решението на Министерски съвет за бюджетната процедура за съответната година, и с указанията на МФ. От 25.02.2016 г. са назначени двама служители на трудови договори, които започват да обработват събраната до момента и постъпващата нова информация, декларирана от задължените лица. Констатиран са множество проблеми в начина на деклариране от страна на задължените лица, а именно: неправилно попълване на отчетите; подаването им в стар образец; грешно посочване на периодите, за които се отнасят; използване на пунктуационни знаци в отчетите; подписаните с електронен подпис файлове са подавани в различни формати и др. Всички тези неточности водят до изключителни трудности и невъзможност за електронната обработка на постъпилата и постъпващата информация.

Същевременно с това ежедневно са приемани, разглеждани и изпращани отговори на всички постъпили във Фонда питания от ЗЛ.

Въз основа на гореописаните проблеми с електронната обработка на подаваната от задължените лица информация се изготви задание за разработка на специализиран софтуер, който да автоматизира процеса по събирането и обработката на информацията от ЗЛ.

Във връзка с разработването на административния модул на специализирания софтуер съгласно поставеното задание и цели започна разработката, тестването и внедряването на отделните модули.

Като първи етап от внедряването на специализирания софтуер е съставен регистър на всички ЗЛ и платформа за първоначална регистрация и подаване на месечните редовни и корективни отчети. Във връзка със създаването на публичен регистър на ЗЛ, Фондът изиска и получи информация от КЕВР, АУЕР, ЕСО, НЕК и електроразпределителните предприятия. Регистърът е публичен и се поддържа актуален на интернет сайта на Фонда: www.fses.bg

За улеснение на подаването на отчетите от задължените лица приоритет при разработването на софтуера беше стартирането на потребителския интерфейс на специализирания софтуер. Гарантирането на достоверността и произхода на подаваната информация, както и достъпът на ЗЛ до потребителския интерфейс, се осъществява чрез квалифициран електронен подпис (КЕП). Към настоящия момент системата поддържа работа със всички официално регистрирани в страната издатели на КЕП.

На 01.06.2016 г. завърши първият етап от разработването на специализирания софтуер на Фонда, като на заседанието на Управителния съвет от 27.05.2016 г. беше представена завършената клиентска част и основните функционалности на административния модул на разработвания специализиран софтуер. Във връзка с изискванията на чл. 5, т. 8 и т. 9 от Правилника за работа на Фонда Управителният съвет одобри онлайн платформата за изискване на информация от задължените лица, влизането ѝ в сила от 01.06.2016 г. и нейното стартиране, заедно с прилежащите методически указания и информация относно определянето на месечните вноски и подаването на отчетите до Фонда.

Във връзка с указания нов начин на подаване на информация към Фонда и възникналите технически проблеми по внедряване на софтуера и настройката на

електронните подписи с обявените телефони за информация и съдействие се опитаха да се свържат всичките над 2000 задължени лица. За периода на внедряване на софтуерната платформа от 01.06.2016 г. до 30.06.2016 г. служителите на фонда са провели няколко хиляди телефонни разговора, в които е оказано съдействие при срещнати трудности и технически проблеми и са дадени указания на всички потърсили съдействие. В дните на внедряване на специализирания софтуер и след това беше осигурено дежурство от служител на фонда с цел максимално много лица, търсещи съдействие, да могат да бъдат обслужени. В същото време ежедневно бяха обработвани постоянно пристигащите заявки за достъп от страна на задължените лица и техните пълномощници за вход в системата, както и бяха приемани, разглеждани и изпращани отговори на всички постъпили във Фонда питания.

Във връзка със следващият етап по внедряването на административния модул за обработка и анализ на постъпилата информация се актуализира базата данни на фонда с получената контролна информация от крайните снабдители, ЕСО, НЕК, търговците на електрическа енергия и балансиращите групи, на база на което бяха извършени дейности по установяване на коректните дължими вноски на ЗЛ и постъпилите плащания по сметките на Фонда.

Във връзка с предвидената в чл. 24, ал. 4 от Наредбата за реда и начина за набирането, разходването, отчитането и контрола на средствата на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ възможност дейността на фонда да бъде подпомагана от администрацията на Министерството на енергетиката за допълнително административно подпомагане със служители от министерството са подписани граждански договори на съгласувани с Министъра на енергетиката експерти от МЕ.

За правилното администриране на постъпилите средства и във връзка с изпълнение на основното си задължение, а именно компенсиране разходите на обществения доставчик, произтичащи от задълженията му по чл. 93а от ЗЕ, ФСЕС води постоянна кореспонденция с Министерство на енергетиката, КЕВР, ЕСО, АУЕР, НЕК и други институции.

С цел правилното администриране на средствата и организацията оперативната дейност на Фонда Управителният съвет прие Система за финансово управление и контрол на операциите на ФСЕС.

В края на годината завърши цялостното внедряване на административната част на специализирания софтуер на фонда, чрез която се извършва администрирането и контрола на дължимите вноски към фонда. На база на получената декларативна информация от ЗЛ и след нейното съпоставяне с информацията, получена от контролните източници (ЕСО, НЕК, Електроразпределителните дружества, търговците и операторите на балансиращи групи), служителите на Фонда започнаха извършването на годишна инвентаризация на активите и пасивите на ФСЕС.

В хода на инвентаризацията се констатира редовността на подаване на информация от ЗЛ и контролните източници, конкретните начисления и размера на невнесените дължими 5% вноски.

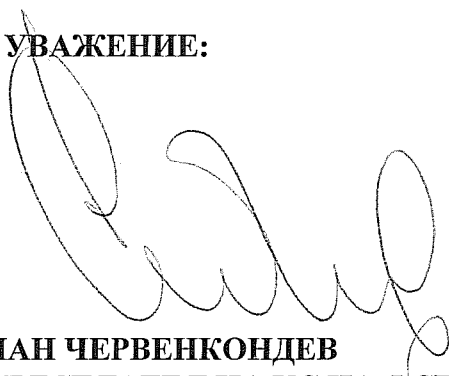
Всички задължени лица с констатирани неплатени вноски към Фонда са уведомени за това и са поканени да внесат дължимите суми в 14-дневен срок.

Съгласно чл. 15 от Наредбата списък със задължените лица с непогасени задължения в посочения по-горе срок е предоставен на Националната агенция за приходите за предприемане на действия за установяване и събиране на вземанията по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Във връзка с установените трудности и проблеми при констатирането на дължимите месечни вноски на ЗЛ, водещо до невъзможност за правилното администриране на средствата, ФСЕС направи предложение към Министерство на енергетиката за извършване на промени в наредбата, уреждаща дейността на Фонда, в следните насоки:

- Подобряване пълнотата, периодичността и качеството на подаваната към Фонда контролна информация от ЕСО, НЕК, електроразпределителните дружества, търговците, операторите на балансиращи групи и Българската независима енергийна борса;
- Предвиждане на механизъм за налагане на административни санкции при неподаване на изискваната информация от ЗЛ;
- Укрепване административната структура и ресурсната обезпеченост на фонда.

С УВАЖЕНИЕ:

ДИАН ЧЕРВЕНКОНДЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ФСЕС